

Referat fra

Medlemsmødet i DANSK SPRÆNGTEKNISK FORENING (DSF) **den 20. september 2006 kl. 10 til ca. 13 på Skallingen**

Formanden, Erik K. Lauritzen, bød velkommen til de fremmødte ca. 19 medlemmer i Kystdirektoratets administrative base i Bjælkehytten i Ho og takkede for at vi måtte komme.

Fra konsortiet var der Sam Kristensen, Erik Villadsen, Bjarne Kilde og fra Søværnets Minørtjeneste Jesper Mortensen. Bo Bischoff, som er den egentlige leder var ikke til stede.

Under introduktionen blev der bl.a. orienteret om, at Danmark efter underskrivelsen af Ottawa-konventionen i 1999 havde forpligtet sig til at rydde alle miner på egen jord, uanset hvem der havde lagt dem. Dermed skulle Danmark rydde de ca. 240 ha med ca. 7.000 resterende miner, der ikke var blevet ryddet i perioden 1945 til 1947 efter 2. Verdenskrig. Det er blevet vurderet, at der kan være sprængfarlige dele eller hele miner tilbage, trods de mange år.

Opgaven har været i EU-udbud og det konsortium, der har fået 1. etape har ryddet ca. 18 ha i 2006 til en pris af 29 mio. kr., delt op på 3 områder A,B og C (disse ligger lidt adskilt, men tages af hensyn til beboere og turister først.). Opgaven generelt er meget speciel pga. terrænforholdene og er ikke prøvet før. Det specielle ligger bl.a. i, at dele af minefelterne nu ligger ude i havet pga. strandens ændringer og andre dele ligger op til 4 til 5 m nede i klitterne. Kystdirektoratet har ved hjælp af gamle tyske minekort, strandens bevægelser siden 1945, nøjagtige GPS opmålinger m.m. søgt at finde ud af i hvilke dybder minerne kan ligge og herudfra udarbejdes så metoden til selve rydningen.

Før nogen bevægelser i områderne i forbindelse med bombesøgningen foretages, plejles hele stranden, således at man sikkert kan gå og arbejde på overfladen.

På stranden søges der i felter af 105 x 60 m, som søges i lag af 40 cm dybde, ved hjælp af bombesøgere, der med differentiell GPS nøjagtig stedbestemmer mulige genstande, herefter fjernes disse, dernæst dozes laget af og der søges et nyt lag af 40 cm. Sådan fortsættes der til 2 m dybde.

Søgekriterierne er ud fra den farligste genstand, som er blevet vurderet til at være tænderne. Hvis få udslag, ryddes genstanden på stedet af rydningshold, ved mange udslag køres laget igennem et sorteringsanlæg, hvor alt over ca. kuglepens størrelse frasorteres og dette frasorterede undersøges så igen nærmere.

Hernæst lægges lagene på igen, samtidig med kontrolsøgninger foretages.

I klitterne foretages nogenlunde det samme, men kan evt. gå helt ned til ca. 5 m dybde. Klitten genskabes og nyt marehalm plantes. Så det er særdeles mange tons sand, der flyttes rundt med.

Til sidst foretages af 3. part en kvalitetssikring før området gives frit.

Der er indtil nu fundet ca. 80 genstande fra miner og her i sidste uge 2 intakte panser- og én stavmine (personel). Disse er ved at blive undersøgt nærmere for at bedømme deres tilstand.

2. etape på ca. 50 ha (til ca. 56 mio. kr.) skal efter et nyt EU-udbud tages i 2007 og 08 og 3. etape (ca. 100 ha) , som omhandler hele den sydlige ende af Skallingen skal tages senere og ud fra de erfaringer, man har fået under 1. og 2. etape.

I vandet ud til ca. 2m dybde søger Søværnets Minørtjeneste med specielle bombesøgere hjulpet af et udlagt netværk af ledelinier for at holde kurs og placeringer. Alle udslag undersøges på stedet og fjernes.

I alt ca. 5 km strand fra 0 til 2 m dybde.

Dette arbejde er særdeles vanskeligt selv i godt vejr, idet den kraftige strøm og selv små bølger generer arbejdet meget.

Efter den teoretiske gennemgang kørte vi ud i felt C, som er færdigryddet og retableret. Det var så fint udført, at man næsten ikke kunne konstatere det, selv marehalmen var plantet igen. De engelske ryddere fortalte om metoder, og selve arbejdet.

Herefter blev vi ført til område A (ved den store P-plads), hvor der blev arbejdet og vi så de store dozere og sorteringsanlæg, samt på afstand rydderholdene, der gik på stranden med bombesøgere og GPS'ere.

Vi sluttede af ca. 1315 tilbage i Bjælkehytten, hvor formanden takkede konsortiet for en særdeles lærerig dag og takkede medlemmerne for fremmødet, som jo var særdeles fint.

Det hele foregik heldigvis også i særdeles fint vejr

Herefter drog enhver til sit.

NB: På Kystdirektoratets hjemmeside: www.kyst.dk kan man se flere detaljer og følge arbejdet.

Fotos fra besøget vil blive lagt ind på DSF hjemmeside.

Referent: Finn Syndberg, den 22/9-2006.